

Ny serie i Läkartidningen

7 Artiklar om Patientsäkerhet

PELLE GUSTAFSON, docent, chef-läkare, Patientförsäkringen LÖF; medicinsk redaktör Läkartidningen
pelle.gustafson@lakartidningen.se

Senast ämnet patientsäkerhet brett belystes i Läkartidningen var i ett temanummer 2007 (LT nr 4/2007). Mycket har hänt sedan dess. Läkartidningen har därför bjudit in några av Sveriges och världens mest insatta i ämnet för att i en artikelserie beskriva utvecklingen, men också peka på de omfattande utmaningar som kvarstår. Totalt kommer 7 artiklar om patientsäkerhet att publiceras under våren 2015.

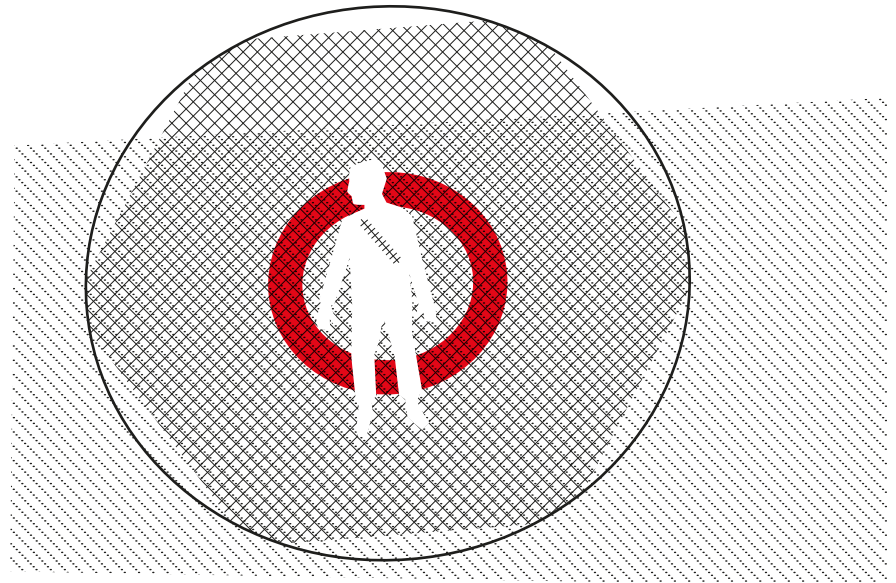
■ I den första artikeln ger Hans Rutberg och medarbetare en översikt om de viktigaste händelserna sedan 2007, och redogör för den glädjande utveckling som nu ses i form av allt färre allvarliga skador.

■ Jon Ahlberg och Rene Amalberti beskriver den utveckling som ligger bakom dagens säkerhetsnivå, men framför allt vad den framtida utvecklingen förväntas ställa för nya krav på arbetet för en säkrare sjukvård.

■ I den tredje artikeln ger Karin Puk-Härenstam och Drew Gaffney en översikt av »crew resource management«, en teoribildning om både tekniska och icke-tekniska färdigheter som omsatt i praktisk verklighet har varit en starkt bidragande faktor till den dramatiska förbättring av säkerheten som ses inom flera säkerhetskritiska verksamheter som civilflyg, järnvägstrafik, kärnkraft och sjöfart.

■ Ett i Sverige hittills föga uppmärksammat problem – oprofessionellt, respektlöst beteende – diskuteras av Marion Lindh och medarbetare. Fenomenet är inte nytt, men blir allt mer uppmärksammat, inte minst för de negativa effekter det har på förutsättningarna för god patientsäkerhet.

■ Mirjam Ekstedt och Anna Dahlgren beskriver vad som förväntas behöva ske

med säkerhetsarbetet i och med att sjukvård i framtiden i allt större omfattning förväntas ges utanför sjukhus och i patienternas hem. Den utveckling som dagligen pågår mot en alltmer avancerad sjukvård i hemmiljö ställer stora krav på system och anställda.

■ I en översikt redogör Axel Ros och jag själv för begreppet resiliens, vilket introducerats i sjukvård de senaste åren. Hur kan två viktiga fenomen som båda ger högre säkerhet, hög följsamhet till rutiner och riktlinjer men i vissa situationer avsteg från dessa rutiner och riktlinjer, kombineras på bästa sätt?

■ I seriens avslutande artikel samlas de senaste årens utveckling, och en professionell bedömning av det som ligger framför oss görs. I dag ser vi en glädjande utveckling mot en allt säkrare sjukvård. Mycket har gjorts, men ännu mer återstår. Att få till stånd ett samlat arbete utgör kanske den största utmaningen. Mycket av det som gjorts, och görs, i syfte att höja säkerheten måste tyvärr ännu betraktas som enskilda öar av arbete och resultat.

Skottland kan i detta avseende tjäna både som förebild och uppfordrande exempel. Här pågår sedan ett knappt decennium ett framgångsrikt arbete med att få hela det skotska sjukvårdssystemet säkrare. I Skottland finns en samsyn och ett engagemang hela vägen från regering till enskilda medarbetare, och tvärs över den skotska sjukvården, som ännu inte syns i Sverige. Svensk sjukvård står sig vid internationell jämförelse mycket gott, men i arbetet med att samlat och systematiskt öka säkerheten i sjukvården har vi att lära av flera andra länder.

■ SAMMANFATTAT

Mycket har hänt inom området patientsäkerhet de senaste åren. Under våren 2015 kommer en serie om sju artiklar, med start i detta nummer, att publiceras i Läkartidningen.